מערך פעילות

ברוך הבא לקומונה

קליטת ש"ש חדש בקומונה

משך: שני מפגשים, כשעה כל אחד

קהל יעד: ש"שנים

עזרים: דפי "הספר הלא כתוב של הקומונה", דף "תוכנית הקליטה שלנו", כרטיסיות שאלות היכרות, חבל ואטבים, עטים

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

ש"ש שמצטרף לקומונה באמצע השנה פוגש קבוצה שכבר יש לה שפה, הרגלים, בדיחות פנימיות, חוקים כתובים ולא כתובים, וקשרים שנבנו במשך חודשים. ההצטרפות יכולה להיות מאתגרת מאוד עבור המצטרף, אבל גם עבור הקומונה: לצד ההתרגשות עשויים לעלות חשש משינוי, תחושה ש"זה כבר לא אותו דבר" או קושי לפנות מקום. קליטה טובה לא קורית מעצמה – היא דורשת הכנה ומחשבה. המערך בנוי משני מפגשים: מפגש הכנה עם הקומונה לפני ההצטרפות, ומפגש היכרות משותף עם הש"ש החדש.

מטרות

- ✓ הכנת הקומונה לקליטה – רגשית ומעשית.
- ✓ הנגשת "הקודים" של הקומונה לש"ש החדש.
- ✓ יצירת היכרות ראשונית ותחושת שייכות לש"ש החדש.
- ✓ בניית "אנחנו" חדש שכולל את כולם.

מפגש א' – הכנה עם הקומונה

1 פתיחה

נאמר שבקרוב יצטרף אלינו ש"ש חדש, ושהיום נדבר על מה זה אומר עבורנו – מה אנחנו מרגישים לקראת ההצטרפות, מה חשוב שהוא יידע על הקומונה שלנו, ואיך נוכל לעזור לו להרגיש שייך.

נבקש מכל משתתף להיזכר בהתחלה משמעותית שהייתה לו (בבית הספר, בחוג, במקום מגורים חדש וכו') ולשתף בסבב: איך הרגיש, ומה זכור לו מאותו רגע.

2 מה אני מרגיש לקראת ההצטרפות?

נזמין שיתוף פתוח: מה מרגש אותנו לקראת ההצטרפות, ומה מעורר חשש? נאפשר לגיטימיות גם לתחושות כמו "אני לא רוצה שהקומונה תשתנה" או "אני חושש שהמקום שלי בקבוצה ישתנה".

הערה למנחה: חשוב שהתחושות האלו יעלו כאן, לפני שהש״ש החדש מגיע – ולא יתבטאו בהתנהגות כלפיו אחר כך.

3 הספר הלא כתוב של הקומונה

נחלק לקבוצות קטנות את הדף "הספר הלא כתוב של הקומונה" (נספח 1). כל קבוצה ממלאת את הדברים שכל ותיק יודע ושמצטרף חדש לא יודע: חוקים, הרגלים, מילים ובדיחות פנימיות, מסורות, אנשים שכדאי להכיר במסגרת. נאחד את הדפים לגרסה אחת.

שאלות לדיון

- אילו מהדברים ברשימה עלולים לגרום לש״ש החדש להרגיש "בחוץ"?
- על אילו בדיחות פנימיות או הרגלים כדאי לנו לשים לב בתקופה הראשונה?
- איזה מהדברים ברשימה אנחנו מוכנים לשנות או לפתוח מחדש?

4 תוכנית הקליטה שלנו

הקומונה תבנה בעצמה את תוכנית הקליטה, בעזרת הדף "תוכנית הקליטה שלנו" (נספח 2): מה נעשה, מי אחראי ומתי. אפשר להיעזר בדוגמאות:

חבר/ה מלווה לשבועות הראשונים.	חדר מוכן ושלט "ברוך/ה הבא/ה".	ערכת קבלה: מפתח, טלפונים חשובים, משהו מתוק.
ארוחת ערב משותפת ביום ההגעה.	הסבר על הקופה ועל ההתנהלות בקומונה.	פעילות או יציאה משותפת בשבוע הראשון.

מפגש ב׳ – מפגש היכרות עם הש״ש החדש

5 פתיחה – שאלות על החבל

היום אנחנו שמחים לקבל את פניך לקומונה שלנו. נכיר אחד את השני קצת יותר, נספר לך על הקומונה – גם על הדברים שלא כתובים בשום מקום – ונשמע ממך מה את/ה מביא/ה איתך.

נתלה על חבל את כרטיסיות שאלות ההיכרות (נספח 3). כל משתתף – הוותיקים והש״ש החדש – בתורו, מוריד כרטיסייה ועונה על השאלה. אחר כך הוא בוחר משתתף נוסף שיענה על אותה שאלה.

6 סיור "הספר הלא כתוב"

חברי הקומונה מובילים את הש"ש החדש לסיור בבית הקומונה ובסביבה, ובכל תחנה מספרים על משהו מתוך "הספר הלא כתוב" – חוק, מסורת, בדיחה פנימית והסיפור שמאחוריה. בסוף הסיור מגישים לו את הדף המלא, ומזמינים אותו להוסיף לו בעתיד.

7 מה אני מביא איתי

הש"ש החדש משתף בשלושה דברים: **משהו שהוא מביא איתו לקומונה** (הרגל, כישרון, מאכל, משחק), **משהו שהוא מבקש מהקומונה**, ו**משהו שמרגש אותו**.

8 סיכום – איחולים

נעמוד במעגל, וכל אחד מחברי הקומונה יאחל לש"ש החדש איחול אחד לתקופה שלו בקומונה. נסיים בתמונה קבוצתית ראשונה של הקומונה המורחבת.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות

נספח 1

הספר הלא כתוב של הקומונה

חוקי הקומונה (גם אלה שלא כתובים בשום מקום)

הרגלים ומסורות קבועים

מילים, כינויים ובדיחות פנימיות – והסיפור שמאחוריהם

אנשים שכדאי להכיר במסגרת

מקומות שכדאי להכיר

דברים שאנחנו מאחלים לעצמנו לשנות עם ההצטרפות

נספח 2

תוכנית הקליטה שלנו

מה נעשה?	מי אחראי?	מתי?

נספח 3

כרטיסיות שאלות היכרות

מה המאכל שאתה הכי יודע להכין?	מה השיר שמתנגן לך בראש השבוע?	איזה כישרון נסתר יש לך?
מה היית לוקח איתך לאי בודד?	מה גרם לך לבחור בשנת שירות?	מה אתה עושה כשאתה צריך להירגע?
מה המקום האהוב עליך בארץ?	מה החלום הכי גדול שלך לשנה הזו?	במה אתה הכי טוב בקומונה – בישול, ניקיון או מצב רוח?
איזה הרגל מהבית אתה מביא איתך?	דבר אחד שחשוב שנדע עליך	_____
_____	_____	_____